

Blues

o Robertu Boyerovi

Michal Šanda

Odehrává se v polovině 30. let minulého století v deltě Mississippi. Chod městečka Cuthbert ovlivňuje na jedné straně přístav a všechno co souvisí s provozem kolesových parníků. Druhým fenoménem je bavlna. Řada plantáží se táhne od Cuthberthu daleko na jih. A právě v těchto místech a v této době se formuje nový hudební styl, blues.

Osoby:

BOYER

SARA

SMITH

HUMBOLDT

HRÁČ 1 (rovněž PÁN 1)

HRÁČ 2 (rovněž PÁN 2)

MCNABB (rovněž hlídač skladiště a šéf v baru)

GRAY (rovněž reverend, barman a bachař)

Seznam skladeb:

John Lee Hooker: Tupelo
Big Joe Williams: Baby Please Don't Go
Robert Johnson: Crossroad Blues
Muddy Waters: Long Distance Call
Memphis Minnie: I'm Talkin About You
Reverend Garry Davis: Lord, Stand by Me
Lighti'n Hopkins: Gin Bottle Blues
Alan Lomax Collection - Black Woman
Robert Johnson: Me and the Devil Blues
Son House: Grinnin' in Your Face
Alan Lomax Collection - Early in the Mornin'
Robert Johnson: Me and the Devil Blues (originální nahrávka)

Bouda u plantáže

Na pochroumané židli s kytarou na koleni sedí Humboldt. Nasvícený je úzkým kuželem světla. Sáhne do tmy pro lahev ginu. Obrátí ji do sebe, několikrát podupne botou do rytmu a zahraje blues Tupelo.

HUMBOLDT: Did you read about the flood?

It happened long time ago, in a little country town
way back in Mississippi

It rained and it rained, it rained both night and day

The people got worried, they began to cry

„Lord have mercy, where can we go now?“

There were women and there was children
screaming and crying

„Lord have mercy and a great disaster

who can we turn to now, but you?“

The great flood of Tupelo, Mississippi

It happened one evenin', one Friday evenin'

a long time ago, it rained and it started rainin'

The people of Tupelo,

out on the farm gathering their harvest

a dark cloud rolled, way back in Tupelo, Mississippi, hmm, hmm

Wasn't that a mighty time

wasn't that a mighty time?

Wasn't that a mighty time

a mighty time, that evenin'?

It rained, both night and day

The poor people that had no place to go, hmm, hmm

A little town, called Tupelo, Mississippi

I never forget it and I know you won't either

Když Humboldt skončí, rozsvítí se i zbytek jeviště. Bouda provizorně sbitá z prken, dupárna nejhoršího druhu sloužící sběračům bavlny k zábavě po práci. Oblaka dýmu

z doutníků. Na podlaze prázdné lahve od ginu. Stůl je vytvořený z plechové reklamní cedule na coca-colu položené na balvanech. U stolu sedí čtveřice mužů hrajících kostky – Boyer, Smith, Hráč 1 a Hráč 2. Gray se opilý na mol svalil na pytel s bavlnou.

Oblečení jsou v pracovních oděvech, pouze Boyer má na sobě obnošené manšestrové sako; narozdíl od ostatních nepracuje na plantáži, ale hraje na kornet v kapele na parníku. McNabb se bezúspěšně snaží zmermocerit Saru, místní cuthbertskou krasavici a příležitostnou prostitutku. Sara vezme McNabbovi z pusy doutník, dá si pár šluků a při tom mu sáhne mu do kapsy u kalhot. Vyndá zmuchlanou dvoudolarovku, drobné mince mrští opovržlivě na podlahu.

SARA: Řekni McNabbovi něco!

HUMBOLDT: Co bych mu měl říkat? Nadrženej chlap nepotřebuje kecy, ale si štrejchnout. Na tři flašky ginu to vydá, a když nebudeš líná a místo k Harrisonovi do koloniálu zajdeš k tomu novému Číňanovi, co si otevřel stánek v přístavu, přidá ti gratis šňupavej tabák.

MCNABB: *(vezme Saře doutník)* No fuj!

SARA: Aspoň vidíš, jaký to je, mít v puse uslintanýho doutňase. Za dva dolary! Kdo myslíš, že jsem?

SMITH: Nechte si ty svoje dvojsmysly.

SARA: Ty máš nejmíň co říkat!

Boyer: *(hodí třemi kostkami najednou. k nim budou ostatní hráči dohazovat po jedné kostce)* Tři, pět, čtyři, já to vidím, že postupka bere bank. Kdo je na forhontu?

HRÁČ 1: Smith.

HRÁČ 2: Já mám hrát. *(hodí kostkou)* Postupka!

SMITH: Ukaž.

HRÁČ 2: Dvojka.

SMITH: *(hodí kostkou)* Tři.

HRÁČ 1: *(hodí kostkou)* Taky trojka.

HRÁČ 2: Jen tak dál, už je na čase, abych se po těch posledních prohrách drobet zvetil.

BOYER: *(vezme si svoji vlastní kostku, dlouze s ní míchá v dlaních)* Ještě tu dneska nepadla postupka tři, čtyři, pět, šest.

Boyer hodí šestku, shrábne bank a Smith začne novou hru.

SARA: Jak je možný, že pár hodin po vejplatě nemáš ani vorla? Teda když nepočítám tu tvoji usmolenou dvoudolarovku, s tou se běž bodnout.

MCNABB: Víš, že ani nevím? Li-Chongovi jsem dlužil za gin a za štangli salámu, to jsem poplatil a koupil si doutník, o něco mě pumpnuli tady v kostkách. Ne nadarmo jsou mince lesklý. To aby se mohly v luftu zatřpytit jako křídla vážky. Bankovky zase vezme vítr a frrrr!

HUMBOLDT: Prachy se maj rozfofrovat, od toho jsou tady. Má to akorát drobněj háček, že bez prachů si nevrzneš. Leda, že by ti Sara dala na sekeru.

SARA: Celá říčná! *(k McNabbovi)* Ty jsi stejnej, jako byl tvůj fotr.

MCNABB: Cože, můj fotr že by s tebou?

SARA: Jasně.

MCNABB: A nepleteš se?

SARA: Kdyby jednou, mockrát. A pokaždý, když mělo dojít na placení, dělal s tím orace. Buď na to máš, nebo si nech zajít chuť. Tenhle obor není samaritánská služba pro švorcáky.

MCNABB: Hajzl!

SARA: O mrtvým jenom dobře. Dycánko.

HRÁČ 1: *(od kostek utrousí)* Příští tejden nebude vejplata nic moc. Na tý plantáži u řeky, co na ni máme v pondělí nastoupit, je bavlna mizerná.

MCNABB: Je stejná jako všude jinde. To říkaj, aby nás mohli ještě víc zkrouhnout. Hovno prachy, přitom denně nasbírám dvanáct pytlů.

BOYER: Dejte si pohov s řečma o bavlně.

HRÁČ 1: Budeš na nás machrovat?

BOYER: Vole, já na bavlně makal celý dětství.

SARA: Boyer má pravdu, co jste to za chlapy, máte tady nadrženu ženskou, a buď hrajete kostky, nebo se bavíte o práci.

McNabb popadne Saru kolem pasu, ta se mu vytrhne a zpraží ho pohledem. Hráči opět pokračují v rozehrané hře.

HRÁČ 2: Tři čtyřky. Bank bere kdo dohodí nejvyšší číslo.

BOYER: Ne, ať ho bere šestka.

SMITH: O. K., jsem pro. Hraje se, dokud někomu nepadne šestka.

HRÁČ 1: *(hodí kostkou šestku)* A je to tady!

HRÁČ 2: *(hodí kostkou)* Dvojka.

Boyer vezme zase svoji vlastní kostku a hodí šestku.

HRÁČ 1: Do frasa!

SMITH: *(hodí kostkou)* Pět. Rozhazujete se spolu vy dva.

Hráč 1 hodí jedničku. Boyer šestku, sebere bank a začne novou hru.

SARA: Humboldte, zahraj něco.

HUMBOLDT: Hrál jsem před chvílí. Koukni na moje prsty, jak je mám od bavlníku rozedřený. Každý tón mě na struně pálí jak sedm ďasů. Ve svejch letech už ale vím, že přijdou mnohem větší bolesti. Navíc všechno zlý je k něčemu dobrý. I tahle mizérie. Říkám si, že jejím přičiněním jsem na druhou stranu moh bejt bezprostředně na vlastní oči účastnej zrození legendy. Nikdo před Boyerem ani po něm nebyl větší bluesman.

BOYER: To mluvíš o mně?

HUMBOLDT: Jo, *(k divákům)* tohle je dotyčnej Robert Boyer.

BOYER: A nekape ti náhodou na karbid?

HUMBOLDT: V přítomný chvíli, jak jsme tady teď v týhle boudě, se Boyer živí troubením na kornet jako profesionální muzikant. Hraje v barrelhousovým bandu na parníku a v pátek, kdy je na plantáži vejplata, obírá hejly v kostkách. Nepoznal jsem chlápka, kterej by to měl v hlavě nastavený jako on – hra na kornet je pro něj stejně důležitá, jako hraní kostek. Nedělá mezi tím rozdíl. Jemu jde prostě o hru. O hru jako takovou, jestli mi rozumíte.

BOYER: Dej už pokoj ty báchorkáři!

HUMBOLDT: Tohle je zatím asi to nejpodstatnější, co byste o Boyerovi měli vědět. Pro pořádek ještě dodám, že se narodil tady v Cuthbertu. Bylo to 11.

října 1912 a stará Pearline, která čachruje s voodoo, tehdy tvrdila, že větrná smršť, co se té noci strhla, že to není samo sebou, aby střechy baráků lítaly vzduchem.

SARA: Humboldt, hraj už!

Humboldt vezme kytaru a zahraje Baby Please Don't Go.

HUMBOLDT: Baby, please don't go
Baby, please don't go
Baby, please don't go, down to New Orleans
You know I love you so

Before I be your dog
Before I be your dog
Before I be your dog
I get you way'd out here, and let you walk alone

Jó, možná by vás mohlo zajímat, proč mi tady všichni říkají Humboldt. Je to zajímavý. Mám z chlastu noční nespavosti a při nich si představuji, jak to asi mohlo bejt. Alexander Humboldt se jmenuje po tom německém přírodovědci. Abyste rozuměli, moje pokrevní máti mě nechala, když jsem byl sotva narozený nemluvně, v krabici od bot v holičství v Noxubee. A já si představuju – byla to blondýna? Jediný co vím, že když jí holička dělala trvalou, že si při tom četla Nation Geographic. Ten v té krabici nechala taky. A protože v National Geographicu byl článek o Humboldtově expedici do Střední Asie, jmenuju se takhle praštěně. Když mi bylo sedm, adoptovali mě rodiče támhle Graye.

Turn your lamp down low
Turn your lamp down low
Turn your lamp down low
I beg you all night long, baby, please don't go

You brought me way down here
You brought me way down here
You brought me way down here
'bout to Rolling Forks, you treat me like a dog

Baby, please don't go
Baby, please don't go
Baby, please don't go, back the New Orleans
I beg you all night long

Before I be your dog
Before I be your dog
Before I be your dog
I get you way'd out here, and let you walk alone

You know your man down gone
You know your man down gone
You know your man down gone
To the country farm, with all the shackles on

SARA: *(k McNabbovi)* Nebud' uraženej.

MCNABB: Pche!

SARA: Pojd' si se mnou aspoň zatancovat.

Veźme McNabba a dají se do tance. Graye dřímajícího na pytli s bavlnou muzika probudí a začne se mátožně s lahví ginu v ruce potácet sem tam po jevišti. Mezi hráči dojde k ostrému konfliktu kvůli Boyerově kostce, na které padají samé šestky. Většinu výher inkasuje Boyer, ostatní vyhrávají sporadicky.

SMITH: Ukaž, teď si s tou tvojí kostkou pro změnu hodím já.

BOYER: Máš svoji.

SMITH: Slyšíš?

BOYER: O co ti k sakru jde?
SMITH: Dej ji sem.
BOYER: Tohle nemám zapotřebí. Moje kostka nemůže za to, že hraješ jako p-
nocnej. Radši si naser na ruce a mně dej svátek, Smithi. No nic. Škoda,
že to dopadlo takhle. Beztak už ale musím pádit, na Mississippi Queen
bude dneska parádní rumrajch, celej parník si pronajali cirkusáci ze
San Diega.

*Boyer se shýbne pro kornet, Smith vezme jednu z lahví od ginu povalujících se po podlaze
a předkloněného Boyera s ní praští do obličeje. Tomu se z pusy vyřine krev. Zakrvácený
Boyer vytáhne z boty nůž a bodne ho Smithovi do hrudníku.*

Na křižovatce

*Křižovatka silnic mezi nedohlednými bavlníkovými plantážemi. Půlnoc, absolutní vy-
prázdňená pustina osvětlená měsícem. Boyer se vrací pěšky z boudy domů. Uprostřed
křižovatky stojí zabítý Smith.*

BOYER: Smithi, krucinál, co tady chceš? Nevím teďka najednou, když tě tady
vidím stát, kdo z nás dvou dostal toho druhýho do většího maléru. Mu-
zikantská kariéra je v čoudu, a abych zase sbíral bavlnu. Od dětství
samá bavlna, hrbit hřbet na plantáži a bavlna, bavlna. Co mi s vycin-
kanou hubou zbejvá? Bez zubů si už na kornet nefouknu. Kornet, to
chce nátisk, jemnej proud vzduchu přecedit přes řezáky, to dělá tón
a tón zase dělá muzikanta. Dobrýho kornetistu poznáš už po pár tó-
nech. Na moje gis nikdo neměl, to si piš. Ne-ná-vi-dím ba-vl-nu! Stálo ti
těch pár prohranejch drobáků za tohle všecko, co nás potkalo? Stálo?
I prohra je hra, jenom není tak veselá. Na to jsi ale nebyl dostatečnej
formát, abys to přijmul. Nemám páru, proč mě v tý beznaději napadlo
narvat do tebe kudlu. Divná věc, jak snadno vklouzla mezi žebra. Jako
když porcuješ žebra na pečení. Ruku jsem už měl od krve, jak jsi mě se-
jmul, ale najednou mi na ni vystříkla krev cizí. Překvapilo mě, že byla

jinak teplá, než ta moje. Divná věc. Věř mi nebo ne, před tebou jsem nikdy nikoho nezabil. Co ty na to? Mlčíš. Řekni taky něco. Jsi mrtvej! Huš! Co tady strašíš? *(dojde těsně ke Smithovi, otevře doširoka pusu a strčí do ní odspoda směrem k patru ukazovák)* Nejsou tam. Bez zubů jsem s kornetem skončil.

Smith mu beze slova podá kytaru, která dosud nebyla v přítomí vidět a zmizí. Boyer na ni zkusmo zabrnká a k vlastnímu údivu vystřihne Crossroad Blues o ďáblovi na křižovatce.

I went to the crossroad, fell down on my knees
I went to the crossroad, fell down on my knees
Asked the Lord above „Have mercy, now save poor Bob, if you please“

Yeoo, standin' at the crossroad, tried to flag a ride
Ooo eeee, I tried to flag a ride
Didn't nobody seem to know me, babe, everybody pass me by

Standin' at the crossroad, baby, risin' sun goin' down
Standin' at the crossroad, baby, eee, eee, risin' sun goin' down
I believe to my soul, now, poor Bob is sinkin' down

You can run, you can run, tell my friend Willie Brown
You can run, you can run, tell my friend Willie Brown
That I got the crossroad blues this mornin', Lord, babe, I'm sinkin'
down

And I went to the crossroad, mama, I looked east and west
I went to the crossroad, baby, I looked east and west
Lord, I didn't have no sweet woman, ooh well, babe, in my distress

Skladiště bavlny

Scénu tvoří obrovské žoky slisované bavlny. U nich stojí dva pánové oblečení v černých dvouřadových oblecích, na botách psí dečky, na hlavě klobouky. V ruce třímají černé kufříky. Utrmácení a zmožení vedrem si otírají opocená čela kapesníky a ovívají se novinami. Rázným krokem k nim přijde nasupený hlídač ozbrojený brokovnicí. Jakmile ovšem uvidí jejich na místní chudinské poměry luxusní oblečení, zkrátne.

HLÍDAČ: Si říkám, herdek, který holomci mi sem lezou. Tady nemá v neděli kromě mne kdo co pohledávat. Pakáží! Od ženskejch po ty jejich haranty, ukradnou, na co přijdou. O mně je ale všeobecně známý, že bych jim vyprášil prdel brokama.

PÁN 1: Uklidněte se, my hned zase půjdeme dál. Máme namířeno do Cuthbertu.

HLÍDAČ: Kvůli mně kvaltovat nemusíte. Dyť to je v pořádku, na chvíli si dáchnout. Už od rána je vedro na chcípnutí. Do Cuthbertu?

PÁN 2: Přesně tak.

HLÍDAČ: Mělo by konečně sprchnout. Pár mraků se honí támhle nad obzorem, ale z toho pršet nebude. Déšť já poznám dopředu. Když má přijít, cuká mi v palci. Koukněte. (*ukáže ruku*) Urval mi ho lis a přece ho před bouřkou cejtím, to je věc, co?

PÁN 2: Je to ještě daleko?

HLÍDAČ: Do Cuthbertu?

PÁN 1: Do Cuthbertu.

HLÍDAČ: To záleží na velikosti doutníku.

PÁN 1: Nerozumím.

PÁN 2: Já ano. Specifický životní prostředí, jako je tady v deltě, nutí lidi ke kreativě. Aby přežili, musejí chtě nechtě překročit stín běžného uvažování a přijít s něčím jiným, než je všude jinde obvyklé měření na míle. Teoreticky můžou být dvě místa od sebe na dohled pár metrů, pokud jsou ovšem na opačných březích říčního ramene, cesta z jednoho místa do druhého je po souši pořádná štrapác. S doutníkem je to chytrý fór. Pokud udržíme konstantní tempo kroku a zároveň i dýmání,

je odhořívající doutník ve zdejších podmínkách nejspolehlivější způsob měření vzdálenosti.

PÁN 1: Jak daleko je to tedy do Cuthbertu?

HLÍDAČ: Teď konc jste u skladiště bavlny, co patří k Belle Grove Plantation. Vocad' půjdete furt rovně. Furt a furt, a až vám to začne bejt divný, uhnete doprava. Vidíte, jak je tam ten parník?

PÁN 2: Ne.

HLÍDAČ: Nojo, odsud vlastně neni vidět. Nejdřív musíte kolem hydrantu ke zdy-madlu. K němu se dostanete, jak jsem vám teď říkal, že uhnete doprava a přijдете na takový návršíčko a odtamtud už byste měli vidět parníky a přístav. Chraň vás ale pámbu jít slepě rovně za očima, páč je tam za-kopanýho hafo sraček, co tam vyvážeji z tabákový fabriky a do nich byste zapadli po stehna, ne-li po prsa. Musíte to vzít na šreko přes plantáž. Za plantáží je zase plantáž. A za plantáží plantáž a za ní plantáž. Kapišto?

PÁN 1: *(dovtípí se, sáhne do náprsní kapsy a podá muži obrovský doutník)* Můžu vám nabídnout?

HLÍDAČ: Óóóó! děkuji, pane. Říkáte do Cuthbertu? Táhle pěšinkou to máte ani ne čtvrt hodiny.

Cuthberth

Jižanské maloměsto. Trafika, pekařství, koloniál. Uprostřed ulice pumpa na vodu. Ve stínu pod jilmem posedávají Humboldt, McNabb a Gray. Z dlouhé chvíle v horkém, nudném a ospalém nedělním odpoledni muzicírují. Složení nástrojů může být dvě kytary, foukací harmonika a valcha. Společně zahrají Long Distance Call.

GRAY: You say you love me darlin'
please, call me on the phone sometime
You say you love me darlin'
please, call me on the phone sometime
When I hear your voice
ease my worried mind

MCNABB: One of these days
I'm gonna show you how nice a man can be
One of these days
I'm gonna show you just how nice a man can be
I'm gonna buy you a brand, new Cadillac
if you only speak some good words about me

HUMBOLDT: Hear my phone ringin'
sound like a long distance call
Hear my phone keep ringin'
sound like a long distance call
When I picked up my receiver
the party said another mule kickin' in your stall

Na scénu vejdou pánové s kufříky.

PÁN 2: Chlapi, kde najdeme Roberta Boyera?

GRAY: Víím já? Já se o Boyera nestaráám.

MCNABB: Humboldte, tys říikal, že jsi rááno viděl Boyera se Sumnerem jít k řece.

HUMBOLDT: Kdepak, to bude nějaká mejlka.

MCNABB: Ale jo, říikal jsi, že šli na ryby.

HUMBOLDT: Já? Po povodni je to s rybama daremný. Pomlátily je utržený barely a všechno to svinstvo, co sebou povodeň strhne a co přežilo, to vzal proud sebou. Naše ryby jsou teď někde v Mexickém zálivu.

MCNABB: Nemyslím na řeku. Šli k tomu slepému rameni za plantáží Belle Grove.

HUMBOLDT: Tam byli minulou neděli.

MCNABB: Cože?

HUMBOLDT: *(poklepe si prstem na čelo)* Že minulou neděli křil Sargent dceru.

MCNABB: Máš recht, Humboldte.

HUMBOLDT: Ty dny tak letěj!

PÁN 1: Alexander Humboldt. V říjnu 1908 bylo v holičské oficíně v Natchezu nalezeno v krabici od bot sotva půlroční nemluvně. Matku, která ho

sem odložila, se mississippské státní policii vypátrat nepodařilo, respektive šerif Mapelthorpe ani nezačal vyšetřování. Tak přišel Humboldt ke svému poněkud podivně znějícímu jménu – holičství se nalézalo na ulici pojmenované po německém cestovateli a přírodovědci Alexanderu von Humboldtovi. Do sedmi let vyrůstal v sirotčinci v Se-arstownu. Roku 1915 byl osvojen rodinou Grayových z Cuthbertu. Spolu se svým nevlastním bratrem Muggsy Grayem je častým spoluhráčem Roberta Boyera. Do dějin blues se zapsal 12. 3. 1936 nechtěným vynálezem tzv. bottlenecku. Na vesnické tancovačce v Noxubee zabránil Boyerovi ve vypití veškerého ginu tím, že do lahve vstrčil ukazovák. Ukazovák ovšem v hrdle lahve uvízl. Rozbít láhev o hranu stolu nepomohlo a rozvášnění sběrači bavlny se dožadovali muziky a tance. Při vybrnkávání baré zavadil Humboldt skleněným prstem o struny a k úžasu všech přítomných vystřelil z jeho kytary dosud neslyšený tón.

Zatímco Pán 1 podává divákům reference o Humboldtovi, objeví se na scéně Boyer. Jde k pumpě, sundá si s hlavy klobouk a napustí do něj vodu, aby se napil.

GRAY: Servus.

BOYER: Já mám žízu! Servus. Přitom dneska vodu nemůžu ani cejtít. Zabral nám sumec a doteďka jsme se s ním mordovali.

GRAY: Sumec? A kde ho máš?

BOYER: Myslíš, jako že ho vyndám tady z klobouku? Pumpuju vodu, aby neleknul –

GRAY: Chytili jste prdlačku, jako ostatně pokaždý, protože vy dva chodíte k řece pěkně separé, abyste se nemuseli dělit s kamarádama. Není divu, že máš žízu. Z chlastu vyprahne. Kolik flanděr vám dal Li-Chong, vyklop to.

BOYER: A za co jako?

GRAY: Sumner mu včera nes do krámu pytel fazolí.

BOYER: O tom zase nic nevím já. Rveme se s tím sumcem celý dopoledne, vláčí nás řekou sem a tam. Vzpomínáte, jak jsme vytáhli tu utopenou žen-

skou. Šaty nacucaný vodou, to byla rachota. Proti sumcovi to bylo brnkačka. Už ho máme vyvalenýho břichem k hladině. Už pouští od huby bublinky. Už jenom vyrvat ho nahoru do pramky, když nám vlasec upajcnulo koleso parníku. Jako na potvoru musel jet zrovna kolem.

HUMBOLDT: Na nás si nemusíš honit alibi. Vím, žes byl u Nooneovic žáby.

BOYER: *(káravě)* Ale no tak.

HUMBOLDT: Nezapomínej, že jsme byli minulou sobotu na tom kšeftu hrát spolu. Proč asi za tebou přitáhla na tancovačku až do Hargestu. Venkoncem mně do toho nic není, ale tady pánové se po tobě ptali.

Boyer okamžitě zmizí. Pánové, aniž by ho zaregistrovali, dopoví Humboldtovo curriculum vitae.

Na křižovatce II

Boyer se zdekoval z Cuthbertu, stojí s kytarou na křižovatce a stopuje. Zastaví mu kabriolet se staženou střechou.

BOYER: Ježišmarja, Saro!

SARA: Kam to bude? Sedej.

Boyer nasedne do auta.

BOYER: Kde ty se tady bereš. Jsem jedno velký ucho. Povídej, přeháněj.

SARA: To bys se mnou musel jet hodně daleko, abych ti to stihla všechno povědět. To se stalo věcí! Když jsi tehdy zapíchnul Smithe, řekla jsem si, že je to znamení. Než makat na bavlně a ještě mít kvůli tobě třeba oplejtačky, že mě daleko víc baví ta moje druhá živnost. Víš, co myslím?

BOYER: Jo.

SARA: A shodou náhod jsem v Noxubee natrefila na takovel prima bordýlek. Vedou ho tři staropanenský učitelky. Proč to dělaly, se mě neptej. Třebas chtěly aspoň přičichnout k závanu tělesnosti.

BOYER: To je pěkně řečený.

SARA: No a –

BOYER: Zkusím hádat: dějepisárka, druhá učila zeměpis a třetí vlastivědu.

SARA: Nepřerušuj mě, nebo už ti nic nebudu povídat.

BOYER: Co teda v Noxubee?

SARA: Noxubee je proti Cuthbertu jako že fakt město, ale za hodinu ho procouráš a zjistíš, že je vlastně taky díra, kde chčípnul pes. Měla jsem pár stáležch štamgastů a čas od času nějakýho toho řidiče kamiónu. Je to na trase kudy se vozej z Texasu bejci na východní pobřeží na jatka. V duchu jsem si plánovala, že v Noxubee zakotvím napořád, jenomže včera v noci jsem spíš z milosti vzala kořena – namachrovanej, ale poznáš, že je to smažka. Na mě se na baru skoro ani nekouknul a hned mazal na pokoj. Tam rozbalil to svý nádobíčko. Na rukách mu žíly nešly najít, jak je měl zrasovaný, takže jsem mu musela pomoct podvázat silonkou žílu na kotníku. Vrazil do ní buchnu, a místo aby se odporoučel do rauše, zbrunátněl. Potom zmodral a přestal dejchat a do pár minut zcepeněl. Sáhla jsem mu na krk, a když tam neměl tep –

BOYER: Jedním slovem průšvih.

SARA: Tak jsem mu prošácla kvádro a našla klíčky od tohohle fára.

BOYER: Po mně zas jdou kvůli Smithovi nějaký dva agenti. Vyčmuchali mě až v Cuthbertu.

SARA: To se dalo čekat, že po tobě půjdou. Ferderálka?

BOYER: Nevím nic určitýho, ale vypadá to, že jo.

SARA: A komu jsi šlohnul kytaru?

BOYER: Nikomu jsem ji nešlohnul, je moje.

SARA: K čemu ti je?

BOYER: K čemu asi.

SARA: Pokud je mi známo, jsi kornetista.

BOYER: Jo holka, bejvávalo.

SARA: Tak teda něco zahraj.

BOYER: O.K. Ptala ses prve, kam to bude.

SARA: Tak kam?

BOYER: Kamkoliv, kamkoliv jen když to bude mimo tenhle svět!

Boyer na kytaru zahraje základní motiv *I'm Talkin About You* a Sara se přidá a začne zpívat.

SARA: My mama told me, papa sat and cied:
„You've got more women that any man you size“
I'm talkin' about you, I'm talkin' about you
I'm talkin' about you, I don't care what you do

You can always turn your man by startin' some stuff,
I don't care what you give him, you can't fill him up
I'm talkin' 'bout you, I'm talkin' about you

I'm gonna tell you somethin' I know you ain't gonna like
When I quit you this time, I ain't gonna take you back
I'm talkin' about you, I'm talkin' about you

Reverend

Na nároží v Cuthbertu, respektive na forbíně, stojí samozvaný reverend a vykřikuje směrem k divákům jakási pseudo kázání, která prokládá svéráznou hrou na kytaru. Brnká na struny, tahá za ně, buší do ozvučné desky, občas zazpívá kousek blues. Donutí diváky ke spolupráci, tleskat do rytmu atd. Po chvíli přijdou pánové s kufříky, zastaví se u něj a poslouchají.

REVEREND: Bratři a sestry! Nemoc je nemoc a posedlost je posedlost. Evangelium rozlišuje jasně, kdy Ježíš uzdravuje nemocný a kdy vymítá demony. (*úderý do kytary*) Čtete v bibli nemoc? Pak je to nemoc, jakou znáte i vy a víc za tím nehledejte! Nemáme sice Ježíšovu zázračnou moc, ale úplně s prázdnýma rukama nestojíme. Něco o tom, co nemocnej potřebuje, ví každý z nás. (*brnkání*) Něco jinýho jsou démoni. (*brnkání*) Démoni přece křičej a kladou Ježíšovi otázky: přišel jsi nás zničit? Ježíš ale neodpovídá. Posílá demony pryč, nebo se jich ptá sám, třeba na jejich jméno, jako v Gerase. Otázky démonů jako by neslyšel. Bratři a sestry! (*úderý do kytary*) Vám

říká: starejte se o nemocné, starejte se o chudé, o plačící, smiřujte spory, a všem je nám jasné, o co jde. Tohle Ježíš říká! (*zazpívá úryvek Lord, Stand by Me*) Netoužím vědět o démonech! O trápeních nadpřirozenezích! (*úderý do kytary*) Už tak dost máme přirozenýho trápení: lidskej hřích, pŕtky a spory, pýcha, podezíravost, nemoce a smutky. Je toho až nad hlavu. (*zazpívá úryvek Lord, Stand by Me*) Hej vy dva, co tu děláte! (*k pánŕm*) Démon není rozumný a neřekne si – už jsem napáchal zlýho dost, tohle by pro zatím stačilo. Možná se nám někdy zdá, že je démon vždycky o krok před námi a když nás mine jedno trápení, už má nachystaný další. (*úderý do kytary*) Vymajzněte odsud! (*určeno pánŕm*) Možná to tak i může bejt, ale rozhodně není krok před Bohem. Bratři a sestry! Budoucnost, ta je v rukou božích! (*zazpívá celé Lord, Stand by Me*)

Stand by me
Stand by me
Lord, you never lost a battle
Stand by me
Stand by me
Stand by me
Lord, you never lost a battle
Stand by me
'Cause you always have been with me, stand by me
'Cause you always have been with me, stand by me
Stand by me
Stand by me
Lord, you never lost a battle
Stand by me
Stood by Job when he was, stand by me
Stood by Job, stand by me
Stood by John on, stand by me
Stood by John on

Stand by me
Stand by me
Lord, you never lost a battle
Stand by me
Stand by me
Stand by me
Lord, you never lost a battle
Stand by me
Stand by me
Stand by me
Lord, you never lost a battle
Stand by me
Lord, you always been my father, stand by me
Lord, you always been my father
Lord, you always been my mother, stand by me
Lord, you always been my mother
Stand by me
Stand by me
Lord, you never lost a battle
Stand by me
Lord, you always been my lawyer, stand by me
Lord, you always been my lawyer
Lord, you always been my doctor, stand by me
Lord, you always been my doctor
Stand by me
Stand by me
Lord, you never
Stand by me

Ježíši smiluj se nad námi! (*úderý do kytary*) Prosím! (*úderý do kytary*) Za
tohle město, plný tolika lidí! (*úderý do kytary*) Za všechny nemocný, za

lidi bez práce, za chudý, za ostouzený! (*úderý do kytary*) Za každého z nich v jeho trápeních (*úderý do kytary*) Jsou to i naše trápení! (*úderý do kytary*) Bratři a sestry! (*úderý do kytary*) Amen!

Benzínka

Mezi regály na benzínové pumpě debatují Boyer se Sarou. Pološeptem, aby je neslyšel pumpař. Ten si za pokladnou čte noviny.

BOYER: Říkal jsem ti už nejmíň před třiceti mílema, že ti svítí hladový oko. Klika, že jsme nezůstali stát na dálnici. Nevím, co bys dělala.

SARA: Ty by sis určitě nějak poradil.

BOYER: Jak jako poradil?

SARA: Kdybych znala radu, poradím si sama. Nedělej vlny.

BOYER: (*vztekle*) Běž někam!

SARA: Nerozčiluj se, lásko. (*myslí to upřímně, nicméně to řekne naučenou sladkou intonací, jako mluvívala s kunčofty*)

BOYER: Ne tímhle kurevským tónem!

SARA: Promiň.

BOYER: Potřebuju si dát panáka a zase budu ve fazóně.

SARA: (*pohládí Boyera po tváři a dají si pusou*) A co teď? Já jsem prašule, co měl ten kořen ve šrajtofli, utratila za botky. (*zakroučí podpatkem*) Dobrý, ne?

BOYER: Dobrý.

SARA: Měli tam ještě podobný v červený barvě, ale tyhle se mi líbily víc.

BOYER: Tak to tady holt vyloupíme.

SARA: Cože?

BOYER: Slyšela's.

SARA: Blázníš?

BOYER: Jdi si ho nenápadně prohlídnout. (*ukáže bradou na pumpaře*) Řekni mu o žvejkačky nebo tak něco. Podle mýho odhadu nebude žádnéj bijec. Bude mu stačit přiložit kvér k hlavě a vzdá to.

SARA: Uf! To jsem si oddychnula. Občas mě tvoje fantazírování vyděsí. Ke kumštýřům to ale asi patří.

BOYER: Nejsem žádnéj idiotskej kumštýř.

SARA: Ještě, že s touhle náladou nemáš revolver doopravdy.

BOYER: Má ho ten pumpař. Každěj pumpař má kvér. Je v šuplíku u kasy, pro případ že by někoho napadlo tu kasu vybrabčit. Jenomže nás jeho prachy v kase nezajímaj, my chceme benzín a flanděru ginu. Potřebuju pořádnýho loka jako sůl. (*k divákům*) Než seberu odvahu, co kdybychom si dali Gin Bottle Blues?

I done thrown away that old gin bottle
Please don't offer me your wine
I done thrown away that old gin bottle
On don't pour me no wine
You when I used to drink like that I went crazy
...Wouldn't like ...mine

If I come to your house
There is one thing you can do for me
If I come to your house
There is one thing you can do for me
Don't bother about making me no coffee
Please give me a couppa hot tea

Come on in my house Lightin'
I've got everything you may need
Come on in my house
I've got everything you may need
She said: If you guitar is seeing what I give you
Then you can take along poor me

Boyer vezme z regálu gin, odšroubuje uzávěr a naklopí do sebe dobrou třetinu lahve. Pumpař odloží noviny, přehlédne situaci a vzápětí se ozve z pokladny zacinkání. Boyer přiskočí a prudce se o pokladnu opře. Ze šuplíku vypadne revolver. Bezmocný pumpař se ocitne uvězněný mezi pokladnou a regálem za zády. Ke svému překvapení Boyer pozná v pumpaři mrtvého Smithe.

SMITH: Nechceš ho odbouchnout sama?

SARA: Nemám zájem.

BOYER: Beztrestně si odbouchnout chlapa, taková možnost se nenaskytá každé den.

SARA: Žádná vražda není bez trestu.

BOYER: Tahle jo. Tohohle parchanta už jsem jednou zabil a za stejnej čin nemůžeš bejt podle zákona souzená podruhý. Napal mu to mezi oči!

SARA: Ne.

BOYER: Tak mi aspoň podej ten jeho kvér.

Sara zvedne revolver ze země, podá ho Boyerovi a Boyer pumpaře zastřelí. Sara odejde natankovat benzín do auta. Boyer zatím zkoumá nábojník revolveru. Vyndává z něj náboje, což doprovází polohlasným počítáním.

BOYER: Jedna, dva, tři, čtyři, pět. Kde je šestej? Mám slabost pro šestku, vždyť víš. *(naláduje náboje zpátky do zásobníku)* Jenom tě tak škádlím, šestej náboj máš přece v hrudníku. *(vypálí všech pět nábojů do mrtvolý pumpaře)* Tebe to střelení do tebe baví? Smithi, jsem tě už jednou zabil tam v boudě, copak si to nejsi schopen zapamatovat, ty křupane se zabedeněnou makovicí?

Belle Grove Plantation

Z rozpukaných tvrdých tobolek se derou ven hebké bílé chuchvalce bavlny. Sběrači postupují trpělivě od keře ke keři. Přes ramena mají zavěšené obrovité pytle. Do nich sbírají bavlníkové chuchvalce ždibec po ždibci, až nakonec pytle ztěžknou a sběrači je vláčejí po zemi za sebou. Slunce. Žár. Bavlna. Bílé moře vlnící se v horkém vzduchu. Přicházejí pánové s kufříky. Ostatních šest herců převlečených za sběrače se před nimi

rozestupuje, v očích strach a obavy. Sborově a capella zpívají některý z pracovních songů z Alan Lomax Collection, např. Black Woman.

SBOR: I don't want no dead black woman
O she too mean o lord o she too mean
I don't want no dead black woman
O she too mean o lord she too mean

I don't want no sugar in my coffee
It make me mean lord it make me mean
I don't want no sugar in my coffee
It make me mean o lord it make me mean

I got a bulldog he weigh five hundred
In my backyard o lord in my backyard
I gotta bulldog he weigh five hundred
In my backyard o lord in my backyard

When he bark he roll like thunder
Open them clouds lord lord open them clouds
When he bark he roll like thunder
Open them clouds lord lord open them clouds

When you meet my bald hair woman
You, yes, bow your head you bow your head
When you meet my bald haired woman
O bow your head lord lord bow your head

I don't want know bald headed woman
O she too mean o lord she too mean
I don't want know bald headed woman
O she too mean o lord she too mean

Go on now!

U Humboldta

Obývací místnost, ve které se zároveň i vaří a spí. Zařizena je primitivním nábytkem. Panuje tu značný nepořádek, neumyté nádoby, místo popelníku plechovka od fazolí až po vrch plná nedopalků, na zemi šatstvo, boty bez tkaniček, různé nářadí a obtížně identifikovatelné harampádí. Boyer se Sarou se tulí k sobě na kanapi. Humboldt v houpacím křesle zrekapituluje minulé události, ovšem ne úplně přesně – neboť takto vznikají legendy.

HUMBOLDT: Pokavád mě paměť nemejlí, skončil jsem tehdy svoje vypravování o Boyerovi v tý dřevěný boudě. Smith neměl svůj den. Chlastal už od rána. Vyprovokoval rvačku a při ní si sám naběhnul na Boyerovu kudlu. Stará Pearline, to vám je duchařka – nevím, jestli jsou ty její báchorky pravda nebo ne, ale údajně měl o půlnoci Boyer na křižovatce silnic mezi plantážema potkat ďábla. To bylo ten večet, co se serval se Smithem. Boyer se strachem nepotentočkuje. Dokonce se dal s ďáblem do řeči. To je celá Pearline, ještě aby věděla, o čem se ti dva spolu bavili! Můj názor je, že je voodoo jako motor Grayovy fordky. Někdy funguje a jindy si ani neblafne. Proti gustu žándej dišputát, prodávám, jak jsem koupil. Pravda je, že co se blues dotejče, Boyer nadpřirozený schopnosti má. Jsem taky muzikant, tak to vidím, ne? Bejval kornetista a jak mu Smith vycinkal úsměv, ze dne na den zčista jasna začal válet na kytaru. Přímo ďábelsky. Už žádný mecheche na parníkách a začal s náma ostatníma zase normálně hákovat na plantáži. Kostky ale hrát nepřestal. Po šichtě vyfičel v tom svém manšestrovým sáčku na rajz. To bejvaly scény jak do filmu, třeba když se k ránu přivlek s fungl novým kolem. Na kole měl naloženou pračku a v bubnu pračky bylo pečený jehně. Příští noc ťukal na okno u McNabba, že jestli by McNabb nebyl tý lásky a nezašel k Boyerovi domů a šetrně nesdělil jeho máti, že kromě toho, že prohrál kolo a pračku, že dal do zástavy jejich barák

a aby mu teda držela v příští hře palce. Jehně už zastavit nemoh, to dal do placu mezi nás a už bylo sežraný. Jo, Boyer! Z proher si nedělal těžkou hlavu. Suma sumárum se dá říct, že se na svý dobrodružný poměry usadil. O sobotách jsme objížděli okolní vesnice tady v deltě a hráli na svatbách, na křtech, na funusech. A potom se v Cuthbertu objevili ti dva agenti s kufříkama. Boyer je zmerčil včas a stačil vzít roha. Dva dny za sebou zametal stopy a potom se vrátil zpátky. Logicky. Pod svícnem bejvá největší tma. Nevrátil se ale domů, přijel ke mně. Sichr je sichr. Slyším zatroubení klaksonu a fáro jako kráva a v něm Boyer se Sarou. To mi poser prsa! Pardon. Saro, kde ty se tady bereš? Všichni maj za to, že ses vydala někam za lepším. Do Chicaga. Ségra tam maká ve fabrice na psí konzervy a nemůže si to vynachválit. To je prej jinačí rachota, než bavlna. Čistounká. Jenom bere za páky a všechno udělaj stroje.

SARA: Která ségra, Mabel?

HUMBOLDT: Ethel.

SARA: Jestli budeš Ethel psát, že ji pozdravuju.

HUMBOLDT: Ty znáš Ethel?

SARA: Vzpaťuj se, jsme ani ne rok od sebe.

HUMBOLDT: No teda klóbrc dolů, vypadáš mnohem líp, než ségra.

SARA: Možná proto, že nemakám v Chicagu ve fabrice na psí konzervy.

Do místnosti vejdou pánové s kufříky. Nastane ticho a napjaté očekávání.

PÁN 1: Máte mít u dveří zvonek.

HUMBOLDT: Za normálních okolností zvonek nepotřebuju. Za mnou choděj přátelé a ti nejdřív zapískaj, poněvadž nejsou křupani. Co? Co kdybych tu měl zrovna ženskou a byli jsme v nejlepším?

BOYER: Nech toho, to je marný. Říkal jsem, že je to akorát věc času a že mě nakonec vyčmuchaj. Jak se člověku přilepěj na paty federální agenti, je už dopředu ztracenej.

PÁN 2: Co znamená být federální?

BOYER: Právě jsem řekl, že to vzdávám a vy ještě chcete cynicky krafat o hova-
dinách?

PÁN 2: Očividně si nerozumíme.

BOYER: To jste uhod. My dva si teda fakt kápnout do noty nemůžeme.

PÁN 2: Myslím, že můžeme, pokud slevíte ze svých federálních ambicí. Řeknu
vám to takhle – aby hudba uspěla na federální úrovni, musí mít v sobě
primárně zakódovaný štych podbízivosti. Jakousi cukrkandlovou slad-
kost a snad i sentiment. Ten totiž spojuje konzumenty v tom nejod-
pornějším smyslu slova. Od farmářů na prériích po úředníky ve
Washingtonu.

BOYER: Právě jsem asi něco zvorál.

SARA: Uklidni se lásko.

BOYER: Co jste to teda do prčic za agenty, když ne od federálky?

PÁN 1: Konečně jsme se dostali k meritů věci. Jsme agenti Swanu.

BOYER: *(k Saře a Humboldtovi)* Znáte někdo z vás Swan?

HUMBOLDT: Ne.

BOYER: V jakým podfuku Swan jede? Kdyby nešlo o podfuk, asi byste nebyli
tady. Napadá mě prací prášek říznutej hašeným vápnem. Košile vy-
praná na 40 stupňů a přesto bílá jako křídla labutě. A po dvou vyprá-
ních se vám rozpadne na cucky. Co?

PÁN 1: Čistě pro pořádek, labuť na našem labelu je černá. Černá jako gramo-
deska. Černá jako blues.

HUMBOLDT : To jste měli říct hned, že jde o muziku.

PÁN 2: Ovšem, že o muziku.

PÁN 1: Všichni, které jsme oslovili, se zaklínali vaším jménem. Buďte vděčný za
takovou pověst. Říkali, že široko daleko jste nejlepším bluesmanem vy.

HUMBOLDT: Říkali pravdu.

BOYER: Ale houbeles!

PÁN 2: Je to skutečně tak, jak tvrdí kolega.

PÁN 1: Proto máme zájem nahrát libovolnou písničku podle vašeho uvážení.
Naše nabídka je 20 dolarů, co vy na to?

PÁN 2: S tím, že vyjde exkluzivně pouze na etiketě Swan.

Boyer se plaše podívá na Saru. Ta přikývne. Pán 1 vyndá z náprsní kapsy smlouvu a tužku. Negramotný Boyer výrazně gestem udělá na papír tři křížky. Pán 2 zatím otevře dosud tajemné kufříky. Skrývá se v nich nahrávací aparatura. Boyer podepíše smlouvu a zahraje Me and the Devil Blues.

BOYER: Early this morning
When you knocked upon my door
Early this morning, oooo
When you knocked upon my door
And I said hello Satan
I believe it's time to go

Me and the Devil
Was walkin' side by side
Me and the Devil, woooo
Was walking side by side
And I'm going to beat my woman
'Til I get satisfied

She said you don't see why
That she would dog me 'round
(Spoken:) Now baby you know you ain't doin' me right don'tcha
She say you don't see why, whoooo
That she would dog me 'round
It must-a be that old evil spirit
So deep down in the ground
You may bury my body
Down by the highway side
Baby, I don't care where you bury my body when I'm dead and gone
You may bury my body, woooo

Down by the highway side
So my old evil spirit
Can get a Greyhound bus and ride

Co vy na to? Může bejt?

Na křižovatce III

Boyer jede v Sařině kabrioletu mezi plantážemi. Na křižovatce stojí muž s kloboukem na hlavě, takže mu není vidět do obličeje. Boyer v domnění, že jde o stopaře, zastaví a vezme muže do auta. Muž si sundá klobouk a položí ho na zadní sedadlo. Ukáže se, že je to Smith.

BOYER: Krucinál, Smith! Copak se tě nikdy nezbavím?

SMITH: To bude zřejmě nějaká mejlka. Charles Parker.

BOYER: Charles Parker? Podobnej jsi Smithovi jako vejce vejci a čirou náhodou, ale opravdu jenom čirou náhodou sis stopnul zrovna mne!

SMITH: Jsem Charles Parker a jsem majitelem gramofonový společnosti Swan.

BOYER: Neznám.

SMITH: Ale znáš. Ti dva agenti – to já jsem je za tebou poslal do Cuthbertu.
(zapne autorádio a ozve se stanice KQFC)

KQFC: Máte naladěno na frekvenci 104 FM? Potom posloucháte to nejlepší, co můžete chytit v éteru, rádio KQFC. A teď si dáme naprostou pecku, Roberta Boyera a Me and the Devil Blues!

BOYER: Co to je?

SMITH: Co by to bylo, rádio KQFC. Teď je přesně ta chvíle, kterou nesmíme propásnout.

BOYER: Jak my?

SMITH: Nasmlouval jsem ti šňůru. Dva měsíce a kšeft skoro každěj den.

BOYER: Jestli tomu dobře rozumím, mám hrát, kde ty mi určíš.

SMITH: Rozumíš dobře.

BOYER: A proč bych měl?

SMITH: Protože lepší podmínky vrahovi na útěku nikdo jinej nedá.

BOYER: *(vypne autorádio)* Možná.

SMITH: A protože jsi mi podepsal smlouvu.

BOYER: No a co, normální smlouva o nahrání písničky. Dostal jsem dvacet dolářů a ty jsme s Humboldtem hned rozfofrovali.

SMITH: To se mejlíš. Četl jsi tu smlouvu?

BOYER: Neumím číst.

SMITH: Upsal ses mi.

BOYER: Jdi se bodnout. Úpis je z báchorek a musí bejt napsanej krví, tvrdí stará Pearline.

SMITH: Nemusí.

BOYER: Odkdy?

SMITH: Od vynalezení inkoustu. A dokonce se ani nemusíš podepisovat, stačí razítko. Razítko je přímo ďábelská věc, nezdá se ti?

BOYER: Kecy.

SMITH: Snažím se udržovat konverzaci, než si to promyslíš, ty křupane se za-bedněnou makovicí. *(vrací Boyerovi poslední větu od benzínky)*

BOYER: Vystup si.

Zastaví, obejde auto a otevře dveře. Smith pomalu vystoupí a s Boyerem stojí proti sobě.

SMITH: Moc pěkný boty, akorát že jsi právě šlápnul do hovna.

BOYER: *(podívá se na zem)* Kde?

SMITH: Obrazně řečeno. Mimochodem, teď bych tě moh nabrat kolenem do koulí. Což není vůbec nic proti tomu, kdyby někdo federálům prásknul, že máš kromě zapíchnutýho Smithe na bendžu i na mraky rozstřílenýho pumpaře. Vyfasoval bys Parchmanovu farmu a do smrti bys kladivem drtil kamení na šterk. Kapišto? Než odjedeš – ještě jsem ti neřek to nejdůležitější. Začínáme příští úterý od osmi v Parasol's Baru.

Parasol's Bar

Noční podnik s hudební produkcí. Boyer je hlavní hvězdou večera, což je na první pohled zřetelné z plakátů na zdech. Na pódiu je připravený zahrát předskokan Humboldt.

U stolku před barpultem sedí Smith a Boyer s těhotnou Sarou. Na forbíně šéf baru mezi potaženými z doutníku promlouvá k divákům.

ŠÉF: Kupte si honem na baru dostatek pitiva, protože už za chvíli – *(odmlka, vyfoukne oblak kouře)* Co bude za chvíli? *(odmlka)* Nebo spíš kdo? *(odmlka)* Kdo? *(odmlka)* Kdo dneska při svém turné zavítal do našeho Parasol's Baru? *(odmlka)* Legendární bluesman. *(odmlka)* Takže si rychle objednejte drinky, protože čím dřív to uděláte, tím dřív tu přivítáme – *(odmlka)* Koho? *(odmlka)* Přece Roberta Boyera! *(k barmanovi)* Joe, co bys divákům doporučil?

BARMAN: Gin Fizz.

ŠÉF: Dobrej tip. Načechraný pití.

BARMAN: Recept je úplně prostej: *(předvádí názorně na baru a postupně lije do shakeru)* gin, šťáva z citrónu, javorovej sirup a soda. Kouzla se začnou dít až tady uvnitř. *(uzavře shaker, protřepe a vyhodí ho do vzduchu, následuje kratičká barmanská show)*

ŠÉF: Něco ostřejšího vám pro změnu namíchá Boyerův parťák Alexander Humboldt!

BOYER: Teďka si uvědomuju, že jsem vás vlastně nepředstavil. Parker mi bude dělat manažera. Při tom hafu kšeftů, co máme nasmlouvaný, hrát a ještě zařizovat věci okolo nezvládám.

SMITH: Nebudu vás rušit. Musím si něco zařídit ve městě. Jsme teda domluvení, pozejtří v St. Louis.

SARA: Cože?

SMITH: Pozejtří v St. Louis. Co je na tom?

BOYER: To bude v pohodě.

SARA: To miláčku nebude v pohodě! Mám rodit, uvědomuješ si to?

BOYER: Věř mi, to fakt bude v pohodě.

SMITH: Tohle si vyřídte mezi sebou, ale já vám říkám, že St. Louis je už dneska vyprodaný a Boyer ho odehrát prostě musí.

SARA: Proč?

SMITH: Ženská zatracená! Máš snad prachy na penále?

SARA: Jsem Sara.
SMITH: Charles Parker.
BOYER: Tak jste se nakonec představili sami.
SARA: Nebuď debil.
SMITH: Je to jak to říkám. V St. Louis bude narvanej baseballovej stadion. To tady ještě nebylo, aby ho vyprodal bluesman. Diváci budou se zatajeným dechem čekat, jestli se Boyer vyautuje nebo trefí homerun.
BOYER: Už mi víc neříkej! Dostanu trému, jestli budeš pokračovat.
SARA: Bla, bla!
SMITH: Byl jsi někdy v St. Louis?
BOYER: Ne.
SMITH: Předpokládám, že pojeděš odsud.
BOYER: Jo, po koncertě přespíme v motelu a potom pomalu vyrazíme. Nechci se štvát, pěkně piánko, aby to náhodou někde nedrncnulo o dlužnu v asfaltu a nerodili jsme na silnici.

Na pódiu začne Hubboldt hrát Grinnin' in Your Face.

HUMBOLDT: Don't you mind people grinnin' in your face
Don't mind people grinnin' in your face, O Lord
Just bear this in mind, a true friend is hard to find
Don't you mind people grinnin' in your face

SMITH: Až budete v St. Louis, přejedeš po mostě na druhou stranu řeky. Je tam nějaká univerzita nebo muzeum nebo kýho vejra. U něj odbočíš na světlech doleva a dáte se asi půl míle na další křižovatku. Nemůžeš zablou –

Sara vyndá z kabelky šitíčko a hadrovou panenku. Zapíchne jí jehlu do krku. Smith se s bolestnou grimasou chytí za krk a zmlkne. Humboldt Sařino konání podtrhne muzikou a blues kouskuje. Druhou jehlu zabodne Sara panence do ruky. Smithova ruka poklesne.

HUMBOLDT: They'll jump you up and down

Sara zabodne jehlu do druhé ruky, i ta ochrne.

They'll carry you all around and 'round

Sara zabodne jehlu panence do břicha. Smith se zlomí v pase.

Just as soon as your back is turned

they'll be tryin' to cut you down

Sara zabodne jehly do nohou. Smith klekne.

But just bear this in mind, a true friend is hard to find

Sara zabodne panence jehlu do srdce a Smith se zhroutí k zemi.

Don't you mind people grinnin' in your face

Sara prostřednictvím voodoo Smitha odrovná a panenku zahodí nazdařbůh kamsi za sebe.

Your mother, she'll talk about you

Your brothers and your sisters, too

Yes, don't care how you're trying to live

They'll talk about you still

But just bear this in mind, a true friend is hard to find

Don't you mind people grinnin' in your face

Panenka dopadne k šéfovi baru. Ten ji zvedne a neznalý věci z ní vytáhne jehly a Smith opět obživne.

Na křižovatce IV

Boyer se Sarou jedou v kabrioletu. Boyer řídí a je v radostné náladě. Sara na sklopném sedadle objímá rukama svoje obrovské těhotenské břicho.

SARA: Včera večer se vám to hraní s Humboldtem fakt moc povedlo. Byla jsem na tebe hrdá.

BOYER: Takovou věc jsi mi ještě nikdy neřekla. *(nakloní se od volantů k Saře)* Dej mi pusku.

SARA: Co blázníš? Vždyť nás vysekáš!

BOYER: Břicho ti ale snad pohladit můžu.

SARA: Au!

BOYER: Co se děje?

SARA: Ale nic, najel jsi přesně na tu dlužnu, jak jsi včera prorokoval. Nech toho blbnutí a radši řid' pořádně, jo?

BOYER: Hraní po barech je jiný, než tam u nás. Jsem z toho nějak nesvůj. Jak lidi netancujou a jenom seděj a poslouchaj, dostanu pravidelně po třetí písničky mruka, že jsem trapnej.

SARA: Že tě přerušuju, tudy se přece nejede do St. Louis.

BOYER: Já vím.

SARA: Je něco, co mi uniklo a co bych měla vědět?

BOYER: Jedeme Cuthbertu. Chci, aby všechno proběhlo bez komplikací a porodila jsi naše dítě v klidu doma.

SARA: A co -

BOYER: Co?

SARA: Zapomněla jsem, jak se teď právě Smith jmenuje.

BOYER: Peču na něj. Dítě má přednost.

SARA: Že to říkáš zrovna ty, kterej máš upletený tři nemanželský.

BOYER: Tohle ale bude první - vlastně zase ne.

SARA: Blbečku.

BOYER: Mám nápad! Co kdybychom se nechali oddat? Víím o jednom báječně praštěným reverendovi.

SARA: Jak tě znám, nevracíme se do Cuthbertu jenom kvůli tomuhle, že ne.

BOYER: Miluju na tobě, že ti to pálí i za roh. Pro mne má cenu svoboda. Blues to je svoboda a pod Smithem bych ji neměl. Nevadí, že jsem se rozhodnul takhle?

SARA: Naopak.

BOYER: Nějak to pofackujeme, neměj strach. Prachy vydělám vždycky. Nezapomeň, že pořád ještě mám v kapse svoji šestkovou kostku.

Boyer zabrzdí, protože si všiml na křižovatce stopaře.

SARA: Nezastavuj!
BOYER: Proč?
SARA: To je Smith.
BOYER: Blbost.
SARA: Jo, je to Smith. Dej na mne.
BOYER: Další auťák tudy hned tak nepojede a široko daleko není jediná vesnice.
V tomhle hicu by se upek.
SARA: Nezastavuj! Ne!

Boyer přes Sařino varování zastaví. Smith obejde auto a otevře dvířka na straně řidiče. Chytne Boyera za košili a brutálně ho vytáhne ven na silnici.

SMITH: Ruce! Ruce na kapotu! Dělej!
BOYER: Smithi, hráblo ti?
SMITH: *(nabere Boyera kolenem do rozkroku)* To abys příště vážil slova, než je vypustíš ze svý nevymáchaný huby, ksindle.
SARA: Smithi!
SMITH: *(zašermuje Saře před obličejem policejním odznakem)* Federální agent Norman Wellington. Roberte Boyere, ve jménu zákona vás zatýkám za úkladnou vraždu sběrače bavlny Abrahama Smithe a pumpaře Corey Johnsona.

Ze zákulisí napochodují rázným krokem Pán 1 a Pán 2 a nasadí Boyerovi pouta.

Parchman Prison Farm

Paralela ke scéně na plantáži. Za plotem z ostnatého drátu herci oblečení do trestaneckých mundůrů roztloukají kameny na štěrku. Do rytmu kladiv a capella zazpívají s předzpěvákem některý z vězeňských songů z Alan Lomax Collection, např. Early in the Mornin'.

MCNABB: Well, it's early in the mor—in the mornin'
Baby, when I rise, Lordy mama
Well, it's early every mor—in the mornin'

A-baby when I rise well-a
Well-a, when I rise, well-a
Well-a it's early in the mor-in the mornin'
Baby, when I rise, Lordy baby
You have-it's I have a misery, Berta
Wa-, in my right side, well-a
R-in-a my right side, Lordy baby
R-in-a my right side, Lordy sugar
Well it's I have a misery, Berta
R-in a my right side, well-a

SBOR: Well-a, it's-a, Lordy, Ro-Lordy-Berta
Well, it's Lord (you keep a-talkin'), babe,
Well, it's Lord, Ro-Lordy-Rosie
Well, it's, o Lord, Gal, well-a

MCNABB: Well-a, whosenever told it, that he told a -
He told a dirty lie, babe
Well-a, whosenever told it, that he told a -
He told a dirty lie, well-a
Well-a, whosenever told it, that he told a -
He told a dirty lie, babe
Well the eagle on the dollar-quarter
He gonna rise and fly, well-a
He gonna rise and fly, sugar
He gonna rise and fly, well-a
Well the eagle on the dollar-quarter
He gonna rise and fly, well-a

SBOR: Well-a, it's-a, Lordy, Ro-Lordy-Berta
Well, it's Lord (you keep a-talkin'), babe

Well, it's Lord, Ro-Lordy-Rosie
Well, it's, o Lord, Gal, well-a

MCNABB: Well, rocks 'n gravel make-a
Make a solid road, sugar
Well-a, it takes-a rocks-a, gravel make-a —
To make a solid road, well-a
It takes-a rocks-a, gravel make a—
To make a solid road, well-a
It takes a good-lookin' woman to make-a —
To make a good-lookin' whore, well-a
It takes a good-lookin' woman, Lord, Baby
To make a good-lookin' whore, Lord, sugar
It takes a good lookin' woman to make-a
To make a good lookin' whore, well-a

SBOR: Well-a, it's-a, Lordy, Ro-Lordy-Berta
Well, it's Lord (you keep a-talkin'), babe
Well, it's Lord, Ro-Lordy-Rosie
Well, it's, o Lord, Gal, well-a

MCNABB: Boys, the peckerwood a-peckin' on the —
On the schoolhouse door, sugar
Well, the peckerwood a-peckin' on the —
R-on the schoolhouse door, well-a
Well, the peckerwood a-peckin' on the —
On the schoolhouse door, sugar
Well he pecks so hard, Lordy, baby
Until his pecker got sore, well-a
Until his pecker got sore, Lordy, baby
Until his pecker got sore, Lord, sugar

Well he pecks so hard, Lord, mama
Until his pecker got sure, well-a

SBOR: Well-a, it's-a, Lordy, Ro-Lordy-Berta
Well, it's Lord (you keep a-talkin'), babe
Well, it's Lord, Ro-Lordy-Rosie
Well, it's, o Lord, Gal, well-a

MCNABB: Well, hain't been to Georgia, boys, but
Well, it's I been told, sugar
Well, hain't been to Georgia, Georgia
But, it's I been told, well-a
Well, haint been to Georgia, Georgia
But, it's I been told, Lord, mama

Bachař zapíská na píšťalku. Přestávka. McNabb se jde k plotu vymočít. Další vězeň si balí cigaretu. Boyer, Smith, Hráč 1 a Hráč 2 začnou hrát kostky. Protože uniforma bachaře i jeho pendrek jsou černé a pruhované trestanecké mundůry černobílé, mohla by odteď scéna evokovat černobílý němý film z roku 1938. Za naprostého ticha Boyerovi padá při dohazování šestka za šestkou. Smith vytáhne z boty nůž a bodne ho Boyerovi do zad.

Gramofon

Prázdné jeviště bez kulis. Humboldt zametá koštětem štěrk, který v minulé scéně nadrtili trestanci.

HUMBOLDT: Kriminálníci. Nechaj po sobě takovejhle bordel. Na druhou stranu od frajera, co podříznul na Díkůvzdání dranzírákem svoji ženskou i s dětma nad pečeným krocanem, nemůžete očekávat nic než bordel. Nechtějte vědět, jakej bordel má asi v hlavě. Tohle jsou těžký věci. O tom žádná, bručej oprávněně. Ani jednoho z nich se nehodlám zastávat, ale

na druhou stranu by kriminál nemusel vypadat jako Parchmanova farma. Stát bosej čtyřiadvacet hodin s oprátkou na krku na base s prázdnějma flaškama od piva, to nikoho nepřivede k pokání, leda k nenávisti. Nebo k šílenství. Boyera zatkli federálové na tý samý křižovatce, na který se tehdy údajně sčuchnul s ďáblem. Ono něco na řečech, co trousí stará Pearline, určitě bude. Jak jsem viděl, co provedla Sara s tou hadrovou panenkou v Parasol's Baru, tfuj! Tfuj! Tfuj! Z paktování s ďáblem nemůže vzejít nic dobrýho. Se říká. Jestli ale ta Boyerova muzika byla od ďábla, rozhodně dobrá byla. A setsakramentsky. Při ní sám ďábel proti svý vůli smejval hříchy z jejích posluchačů. Takovej joke se nepoved ani Ježíšovi a to se nechci rouhat. Tfuj! Tfuj! Tfuj! Říkám jenom, co jsem viděl na vlastní oči. McNabb taky vyfasoval Perchmanovu farmu. Byl se podívat v Noxubee na dobytčím trhu. Prodal bejka a tak vehementně to oslavoval, až se ožral pod obraz. Vůbec si nepamatuje, že by rozflákal někakej parkovací automat. Rozflákal jich šestnáct. No a McNabb vykládal, že Boyera bohapustě odkráglovali. Ba chaři dali vězňům pauzu a odešli na gábl. Boyer ještě se třema dalšíma se už dřív při práci domluvili na partičku kostek. V kriminále se nehraje o prachy, tam jsou v sázce jiný věci. O tom jsem ale mluvit nechtěl. I kdyby se hrálo jenom o sirku, v kriminále nabejval věci pro nás nepředstavitelný ceny. Sirka. Řeknete si: no a? Bez ní si ale cigáro nezapálíte. Bez ní nezapálíte ani v noci na cimře pod sebou matraci, když vám z očištěnce na Perchmanově farmě vytečou nervy. Všem čtyřem padla dvojka. Při rozhazování Boyer tou svojí kostkou dohodil šestku. Vězeň C 77528, jinak normálním jménem Smith, vytáhnul kudlu a Boyera zapíchnul. Co na tom, že Boyer byl – génius není přesný slovo. Co se vědomostí dotejče, nebyl to zrovna Einstein. Boyer byl – prostě muzika v tom záblesku Smithova nože přišla o parádního bluesmana. Ne napadá mě, jak to líp říct. O toho nejlepšího bluesmana, co kdy chodil po světě.

Humboldt odejde do zákulisí. Vráťi se a přinese gramofon. Položí ho doprostřed na zametené jeviště. Natočí kliku a v gramofonu zapraská deska a ozve se Me and the Devil Blues.

KONEC